

مجله علوم و تکنولوژی پلیمر، سال بیستم،

شماره ۳، صفحه ۲۸۹-۲۹۶

ISSN : 1016-3255

بررسی آثار سطح مقطع و جهت‌گیری الیاف در جذب انرژی لوله‌های کامپوزیتی زیر بار محوری

Considering the Effects of Cross - Section and Fiber Orientation of Composite Tubes Under Axial Loading in Energy Absorption

محمود مهرداد شکریه^{*}، حسین تو زند جانی، مجید جمال امیدی

تهران، دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشکده مهندسی مکانیک، آزمایشگاه تحقیقاتی کامپوزیت،

صندوق پستی ۱۶۸۴۶/۱۳۱۱۴

دریافت: ۸۵/۸/۹، پذیرش: ۸۶/۷/۲۲

چکیده

مواد کامپوزیتی به طور گسترده در مواردی به کار می‌روند که نسبت استحکام و سفتی به وزن زیاد لازم باشد. اگرچه روش‌ها و فنون طراحی این مواد در برابر بارگذاری‌های ایستا، کمانش و ارتعاشات به اندازه کافی توسعه پیدا کرده است، ولی هنوز طراحی و تحلیل سازه‌های کامپوزیتی در برابر بارهای ضربه‌ای، یکی از فعالیت‌های اصلی محققان به شمار می‌رود. در این مقاله، رفتار لهیدگی و جذب انرژی لوله‌های کامپوزیتی زیر بار ضربه محوری بررسی شده است. لوله‌های کامپوزیتی با سطح مقطع مربعی و دایره‌ای در کد اجزای محدود LS-DYNA، به منظور بررسی مقدار جذب انرژی و تعیین بار لهیدگی شبیه‌سازی شده است. برای شبیه‌سازی رفتار لهیدگی لوله‌ها از مدل ماده laminated-composite استفاده شده است. همچنین، اثر جهت کیمی الیاف بر مقدار جذب انرژی بررسی شده است. مدل تهیه شده با چیدمان‌های مختلف، مسائلی نظری ضربه، ایمنی یا آسیب ناپذیری سازه و تحلیل شکست زیر بارهای شبیه ایستاراپوشش می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد که میزان جذب انرژی در لوله‌های با سطح مقطع مربعی نسبت به لوله‌های دایره‌ای معادل کمتر بوده و لهیدگی در بار کمتری شروع می‌شود. نتایج حاصل از بررسی اثر جهت گیری الیاف در حالت $[0/0/0]$ نشان می‌دهد که در $\theta = 15^\circ$ لوله کمترین میزان جذب انرژی را دارد. نتایج حاصل از شبیه‌سازی اجزای محدود برای لوله مربعی با نتایج تجربی مقایسه شده و توافق خوبی بین نتایج مشاهده شده است.

واژه‌های کلیدی

لهیدگی، لوله‌های مربعی و دایره‌ای شکل،
ضربه محوری، جذب انرژی،
جهت گیری الیاف

مقدمه

همچنین، مواد یاد شده به عنوان جاذب انرژی در صنایع مختلف اعم از صنایع هوا - فضا، خودروسازی، مخازن زیر فشار و غیره استفاده می‌شوند. بررسی رفتار و ساز و کار شکست لوله‌های کامپوزیتی زیر بار ضربه محوری، پدیده بسیار

مطالعات قبلی در زمینه جذب انرژی و لهیدگی محوری لوله‌های کامپوزیتی نشان داد که این مواد قابلیت جذب انرژی زیادی داشته و کاربردهای وسیعی در زمینه‌های مختلف نظری: پوسته‌های موتور جت، صفحات زرهی و شبیه‌سازی ایمنی و آسیب ناپذیری سازه دارند.

Key Words

crush, square and circular tubes, axial impact, energy absorption, fiber orientation

* مسئول مکاتبات، پیام نگار: shokrieh@iust.ac.ir

جذب انرژی لوله‌های کامپوزیتی کربن - PEEK، مورد مطالعه قرار دادند. آنها آزمایش‌هایی روی لوله‌ها با جهت گیری‌های مختلف انجام دادند و مشاهده کردند که چیدمان [+] ۱۵° بیشترین مقدار جذب انرژی (حدود 225 kJ/kg) را داراست. گویند و ولمرگان [۹] مدهای لهیلدگی و قابلیت جذب انرژی لوله‌ها با نسبت‌های H/D و t/D مختلف را بررسی کردند. همچنین، آنها آثار قرارگیری اسفنج به عنوان پرکنندۀ را بررسی و مشاهده کردند که لوله‌های پرسشه با اسفنج، انرژی بیشتری را جذب می‌کنند و تنش لهیلدگی متوسط آنها نسبت به لوله‌های توخالی بیشتر است. همچنین، روشی تحلیلی برای محاسبه تنش لهیلدگی متوسط ارائه کردند.

در چند سال اخیر، استفاده از نرم افزارهای تجاری اجزای محدود در تحلیل پدیده‌های دینامیکی پیچیده توجه زیادی را به خود جلب کرده است. پیشرفت‌های جدید در فناوری به همراه پیچیدگی و همزنی‌های زیاد انجام آزمایش‌های منجر به افزایش کاربرد شبیه‌سازی عددی برای مطالعه پارامترهای مسائل ضربه شده است. از عناصر کلیدی مورد نیاز برای این محاسبات، توصیف درست رفتار مواد و خواص شکست آنهاست. تحقیقاتی در زمینه بررسی رفتار لهیلدگی سازه‌های کامپوزیتی تحت بارگذاری دینامیکی با دیدگاه‌های متفاوت به کمک شبیه‌سازی عددی انجام شده است [۱۰-۱۲].

ممليس و همکارانش [۱۳] لوله‌های ساخته شده از صفحات ساندویچی با سطح مقطع مربعی زیر باز محوری را با نرم افزار LS-DYNA شبیه‌سازی کردند و نتایج جذب انرژی و نیروی لهیلدگی را با نتایج آزمایش مقایسه کردند. بیساگانی و همکارانش [۱۴] یک مدل اجزایی محدود با استفاده از کد غیرخطی LS-DYNA برای شبیه‌سازی فروریزش لوله‌های کامپوزیتی در سرعت‌های بالا ارائه کردند. در این مقاله، رفتار لهیلدگی و جذب انرژی لوله‌های کامپوزیتی ساخته شده از الیاف شیشه با سطح مقطع مربعی و دایره‌ای با چیدمان [θ/θ] زیر باز ضربه محوری بررسی شده است. برای این کار و شبیه‌سازی فیزیک رفتار له شدگی لوله‌ها از نرم افزار اجزای محدود LS-DYNA و مدل ماده Laminated-Composite استفاده شده است [۱۵]. در نهایت نتایج حاصل برای لوله مربعی شکل با نتایج تجربی مقایسه شده است.

شبیه‌سازی عددی لهیلدگی محوری

لوله مربعی با ابعاد $254 \times 50 / 8 \times 50 / 8 \times 1 / 829 \text{ mm}$ برای شبیه‌سازی در نظر گرفته شده است (شکل ۱). ماده مورد استفاده در این تحقیق، لایه‌های کامپوزیتی شیشه با رزین اپوکسی (E-glass/epoxy) با جهت گیری [θ/θ] است که در آن θ زاویه الیاف با محور لوله است.

پیچیده‌ای است و این امر سبب شده است تا اکثر تحقیقات در این زمینه به شکل تجربی و آزمایشگاهی باشد. کیندروواتر و جرجی [۱] قابلیت جذب انرژی لوله‌های کامپوزیتی را با لوله‌های فلزی مشابه مورد بررسی قرار دادند و مشاهده کردند که پارامترهای مختلفی در مقدار جذب انرژی لوله‌های کامپوزیتی دخیل است. ترنتون [۲] رفتار لوله‌های مختلف از جنس الیاف شیشه، کربن و کولار با چیدمان‌ها و نسبت‌های D/t مختلف را مطالعه کرد و نشان داد که مقدار جذب انرژی در لوله‌های FRP بیشتر از جذب انرژی در بعضی از لوله‌های فولادی با استحکام زیاد است.

ترنتون و ادوارد [۳] آزمایش‌های بیشتری را روی لوله‌هایی از جنس الیاف کربن و کولار با زمینه اپوکسی و سطح مقطع‌های مربعی، مستطیلی و دایره‌ای انجام دادند و مشاهده کردند که مقدار جذب انرژی در لوله‌های با سطح مقطع دایره‌ای بیشتر از لوله‌های مربعی و مستطیلی است. همچنین، آنها نشان دادند که لوله‌های ساخته شده از الیاف شیشه و کربن زیر مدد تخریب پیش‌رونده لهیله می‌شوند، در حالی که لوله‌های ساخته شده از الیاف کولار تمایل به تخریب ناپایدار در مدد کمانش دارند.

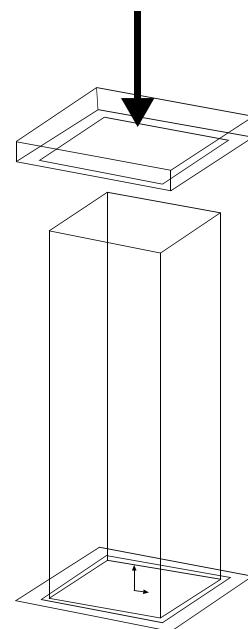
ترنتون و جریان [۴]، شوماخر و ویک لایف [۵] رفتار لوله‌های غیرمدور را زیر بارگذاری ضربه مورد بررسی قرار دادند و مشاهده کردند که رفتار لهیلدگی در این نوع لوله‌ها به شدت زیر تاثیر گوشه‌های گردشده مقاطع چندضلعی جدار نازک است. در مقاطع مربعی با شعاع گوشه‌ای بزرگتر میزان بهره‌وری در جذب انرژی افزایش چشمگیری خواهد داشت. گوشه‌های گردشده در بخش‌های مسطح، از تخریب ناشی از کمانش موضعی صفحه به همراه کمانش نواری آن و جذب انرژی خیلی کم جلوگیری می‌کند.

فارلی [۶] مطالعاتی روی اثر سرعت لهیلدگی بر جذب انرژی لوله‌های ساخته شده از الیاف کربن و کولار با زمینه اپوکسی انجام داد و مشاهده کرد که سرعت لهیلدگی در لوله‌های ساخته شده از کربن - اپوکسی با جهت گیری [θ/θ]، اثر قابل ملاحظه‌ای بر انرژی جذب شده ندارد، در حالی که با جهت گیری [±θ]، جذب انرژی با افزایش سرعت لهیلدگی افزایش می‌یابد. همچنین، در لوله‌های ساخته شده از جنس کولار با چیدمان‌های مختلف مقدار جذب انرژی با افزایش سرعت لهیلدگی، افزایش می‌یابد.

حال [۷] لوله‌های ساخته شده از شیشه - پلی استر با چیدمان‌های مختلف را بررسی و مشاهده کرد که لوله‌های با چیدمان [۰/۹۰°]، انرژی بیشتری (حدود 50 درصد) نسبت به لوله‌های با چیدمان [±۵۵°] جذب می‌کنند. هاما و راماکریشنا [۸] آثار جهت گیری الیاف را در قابلیت

جدول ۲- خواص مکانیکی رزین اپوکسی.

مقدار	علامت (واحد)	نام پارامتر
۳/۴۵	E_m (GPa)	مدول یانگ
۷۲	G_m (GPa)	مدول برشی
۰/۳۵	v_m	نسبت پواسون
۰/۹۱۱	Y_{tm} (GPa)	استحکام طولی
۰/۹۱۱	Y_{cm} (GPa)	استحکام عرضی
۰/۰۵۳۸۲	S_m (GPa)	استحکام برشی

شکل ۱- مدل لوله زیر ضربه محوری.

شکل ۲ وضعیت اولیه لوله کامپوزیتی با سطح مقطع مربعی مش بندی شده با اجزای پوسته را نشان می‌دهد. برای شبیه‌سازی رفتار اجزا از فرمول بندی [۱۵] استفاده شده است. در حالت به کار بردن فرمول بندی fully integrated زمان حل مسئله افزایش می‌یابد و در برخی حالات، مثلاً در حالت $\theta = ۳۰^\circ$ برای لوله‌های با سطح مقطع دایره‌ای و مربعی جواب‌ها همگرا نمی‌شود. از طرفی، کاربرد فرمول بندی Belytschko-Tsay اثر زیادی بر جواب‌ها ندارد.

به طور مشابه رفتار لهیدگی محوری روی لوله‌های استوانه‌ای با هندسه و بارگذاری یکسان شبیه‌سازی شده است. معادل سازی میان لوله‌ها با سطح مقطع مربعی و دایره‌ای با فرض این که هر دو لوله دارای طول و سطح مقطع عرضی یکسان و همچنین مطابق معادله $b/h_{square} = ۲R/h_{circ}$ باشد، انجام شده است. این موضوع منجر به ضخامت $h_{square} = \sqrt{\pi}/20.64$ mm و شعاع متوسط $R = b/\sqrt{\pi} = ۲۸.۶۶$ mm برای معادل سازی لوله دایره‌ای می‌شود.

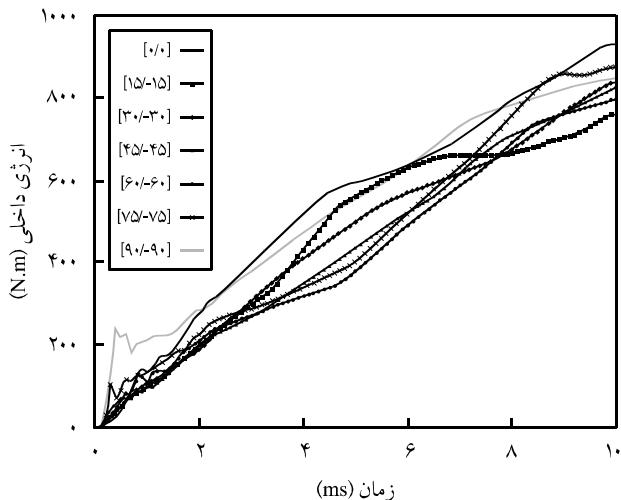
جدول ۳- خواص مکانیکی مورد استفاده در مدل ماده ۵۸.

مقدار	علامت (واحد)	مقدار	علامت (واحد)
۵/۲۴۴	G_{ab} (GPa)	۴۷۴	E_a (GPa)
۵/۲۴۴	G_{bc} (GPa)	۳/۳۸۱	E_b (GPa)
۵/۲۴۴	G_{ca} (GPa)	۳/۳۸۱	E_c (GPa)
۰/۹۱۱	Y_t (GPa)	۰/۰۲۴۴	v_{ba}
۰/۹۱۱	Y_c (GPa)	۰/۷۸۶۶	X_t (GPa)
۰/۰۵۳۸	S_c (GPa)	۰/۷۸۶۶	X_c (GPa)
۰/۰۵۶	ϵ_{22c}	۰/۰۱۹	ϵ_{llc}
۰/۰۵۶	ϵ_{22t}	۰/۰۱۹	ϵ_{llt}
—	—	۰/۰۱۱	ϵ_{gms}

خواص مکانیکی الیاف و رزین به ترتیب در جداول ۱ و ۲ آورده شده است. برای اعمال شرایط مرزی یک انتهای لوله کاملاً ثابت شده و انتهای دیگر زیر برخورد دیواره صلب با سرعت ثابت 10 m/s قرار گرفته است (شکل ۱). به منظور شبیه‌سازی عددی لهیدگی محوری لوله، کد اجزای محدود LS-DYNA/Explicit Ver. ۹۶ به کار رفته است. مدل ماده مورد استفاده در این شبیه‌سازی ماده ۵۸ است. با توجه به کارهای قبلی و تحلیل‌های انجام گرفته، مشخص شده است که این مدل مادی برای شبیه‌سازی لهیدگی در مدل شکست فاجعه‌آمیز، مناسب است و چنان‌چه شکست از نوع پیش‌رونده باشد، بهتر است از مدل ماده ۵۵ [۱۳] استفاده شود. خواص مکانیکی استفاده شده برای مدل ماده ۵۸ در جدول ۳ آورده شده است.

جدول ۱- خواص مکانیکی الیاف تک جهتی E-glass

مقدار	علامت (واحد)	نام پارامتر
۴۱۴۰	E_L (GPa)	مدول طولی
۳/۳۸۱	E_T (GPa)	مدول عرضی
۵/۲۴۴	G_{LT} (GPa)	مدول برشی داخل صفحه‌ای
۵/۲۴۴	G_{TT} (GPa)	مدول برشی خارج صفحه‌ای
۰/۰۲۴۴	v_{LT}	نسبت پواسون داخل صفحه‌ای
۰/۳	v_{TT}	نسبت پواسون خارج صفحه‌ای
۰/۷۸۶۶	X_{tf} (GPa)	تش مجاز

شکل ۴- نمودار جذب انرژی - زمان برای لوله با سطح مقطع مربعی و چیدمان‌های مختلف.

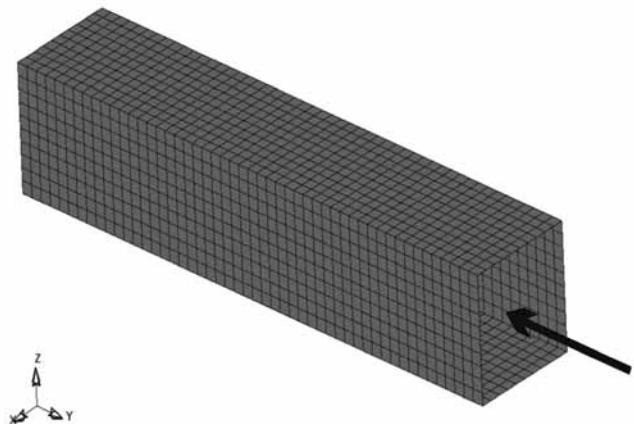
جذب انرژی پس از زمان 10 ms مربوط به زاویه 0° و 15° است. با توجه به اینکه در $\theta = 0^\circ$, تمام الیاف در راستای اعمال بار قرار دارند, بنابراین سازه باربری بیشتری داشته و بیشترین جذب انرژی متعلق به این چیدمان است.

در ادامه با تغییر لایه گذاری، مشاهده می‌شود که با افزایش زاویه از 30° تا 60° مقدار جذب انرژی کاهش می‌یابد که این موضوع به دلیل کاهش الیاف محوری است. در این حالت، هر دو نوع تخریب یعنی تخریب الیاف و تخریب ماتریس در سازه رخ می‌دهد. همچنان، با افزایش زاویه از 75° تا 90° مقدار جذب انرژی افزایش می‌یابد. به عبارت دیگر، مقدار جذب انرژی لوله‌ها با چیدمان 75° و 90° , به ترتیب در رده‌های دوم و سوم قرار دارد که این امر به دلیل وجود الیاف حلقوی و جلوگیری از ترکیدگی لوله در جهت حلقوی است.

در شکل ۵ تغییرشکل لوله با سطح مقطع مربعی برای جهت گیری‌های 90° و 45° , بعد از زمان 5 ms پس از برخورد آمده است. با توجه به شکل با تغییر زاویه θ , تغییر شکل‌های متفاوتی در ساختار لوله‌ها مشاهده می‌شود که این امر به دلیل رخداد مدهای مختلف تخریب در حین لهیدگی لوله‌های کامپوزیتی با چیدمان‌های متفاوت است.

اثر سطح مقطع بر مقدار جذب انرژی

در این قسمت به منظور بررسی مقدار جذب انرژی در لوله‌ها با سطح مقطع مختلف، پاسخ تغییر شکل دو مقطع مربعی و دایره‌ای معادل با چیدمان $[30/-30^\circ]$ تجزیه و تحلیل شده است.

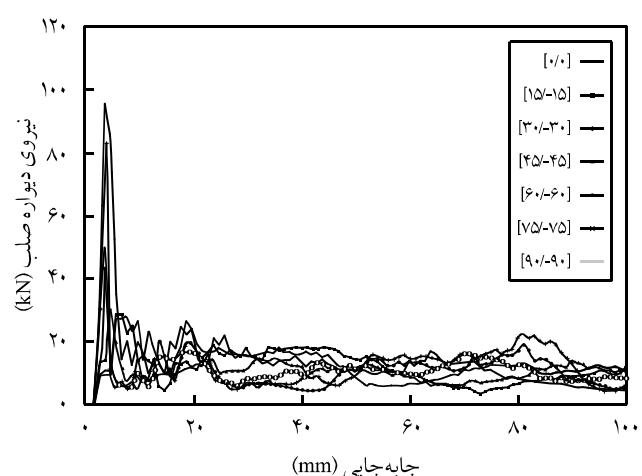
شکل ۲- مدل اجزای محدود لوله کامپوزیتی با سطح مقطع مربعی.

اثر جهت گیری لایه‌های برابر مقدار جذب انرژی

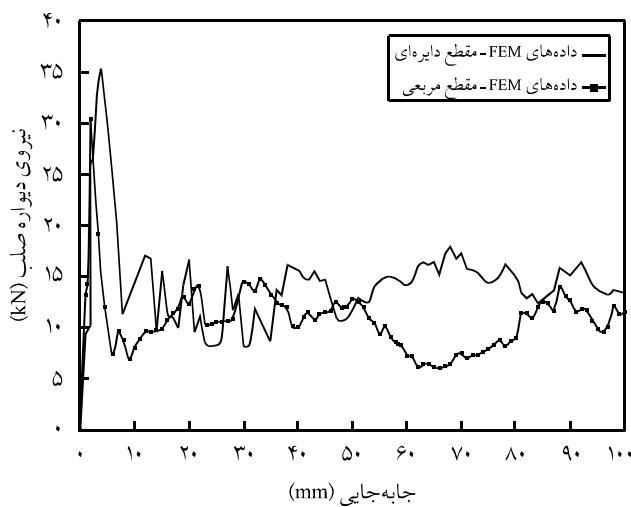
در این قسمت نتایج برای لوله مربعی با جهت گیری‌های مختلف $[\theta/-\theta]$ با استفاده از مدل ماده ۵۸ مورد بررسی قرار گرفته است ($\theta = 0^\circ, 15^\circ, 30^\circ, 45^\circ, 60^\circ, 75^\circ, 90^\circ$).

شکل ۳ منحنی نیرو - جایه‌جایی را بر اساس چیدمان‌های مختلف نشان می‌دهد. با توجه به شکل ملاحظه می‌شود که نیروی حد اشتر برای شروع لهیدگی با افزایش θ , افزایش می‌یابد, به طوری که در $\theta = 90^\circ$ نیروی لهیدگی به بیشترین مقدار خود ($\approx 97\text{ kN}$) می‌رسد. منحنی انرژی جذب شده بر حسب زمان برای لوله‌ها با جهت گیری‌های مختلف در شکل ۴ آورده شده است.

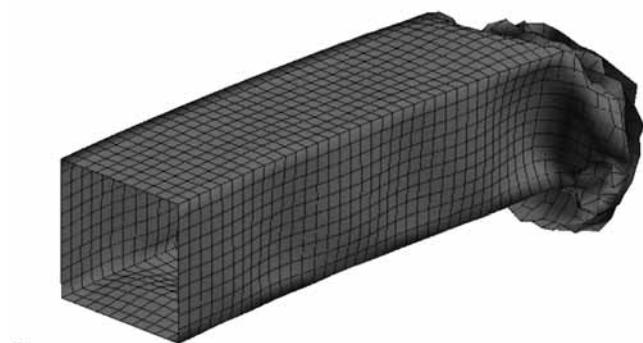
با توجه به نمودارها ملاحظه می‌شود که بیشترین و کمترین مقدار

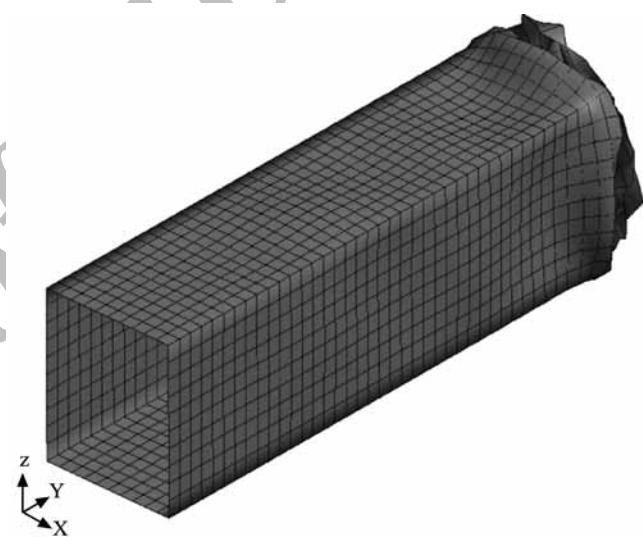
شکل ۳- نمودار نیرو - جایه‌جایی برای لوله با سطح مقطع مربعی و چیدمان‌های مختلف.

شکل ۶- مقایسه بین نمودار نیرو - جابه جایی برای لوله با سطح مقطع مربعی و دایره‌ای معادل با چیدمان [۳۰-۳۰].

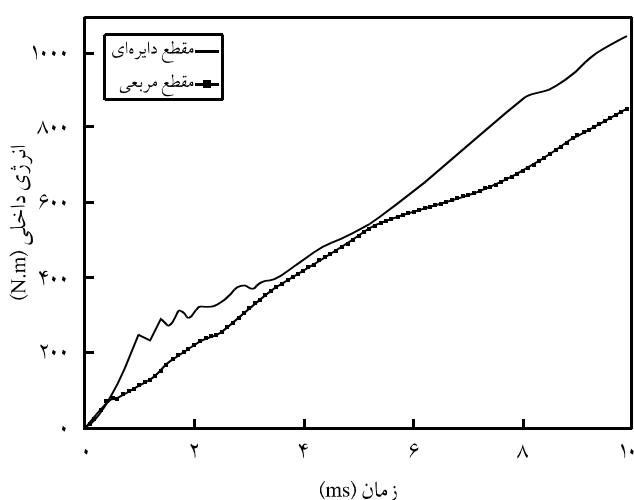
چیدمان [۰/-۰]

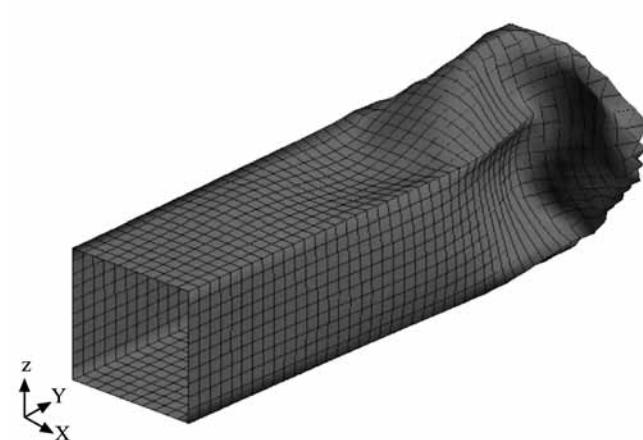
چیدمان [۴۵/-۴۵]

شکل ۶ مقدار باربری سازه نسبت به جابه جایی را برای لوله‌های مربعی و دایره‌ای نشان می‌دهد.

با توجه به این شکل ملاحظه می‌شود که لهیدگی در لوله با سطح مقطع مربعی سریع‌تر و در بار کمتری ($P_{Max} = 30/43 \text{ kN}$) نسبت به لوله با سطح مقطع دایره‌ای ($P_{Max} = 35/45 \text{ kN}$) رخ می‌دهد. همچنین، ادامه لهیدگی برای لوله دایره‌ای در بار بیشتری ادامه پیدا می‌کند و در نتیجه مقدار جذب انرژی که همان مساحت زیر منحنی بار - جابه جایی است در لوله دایره‌ای نسبت به لوله با سطح مقطع مربعی بیشتر است (شکل ۷).

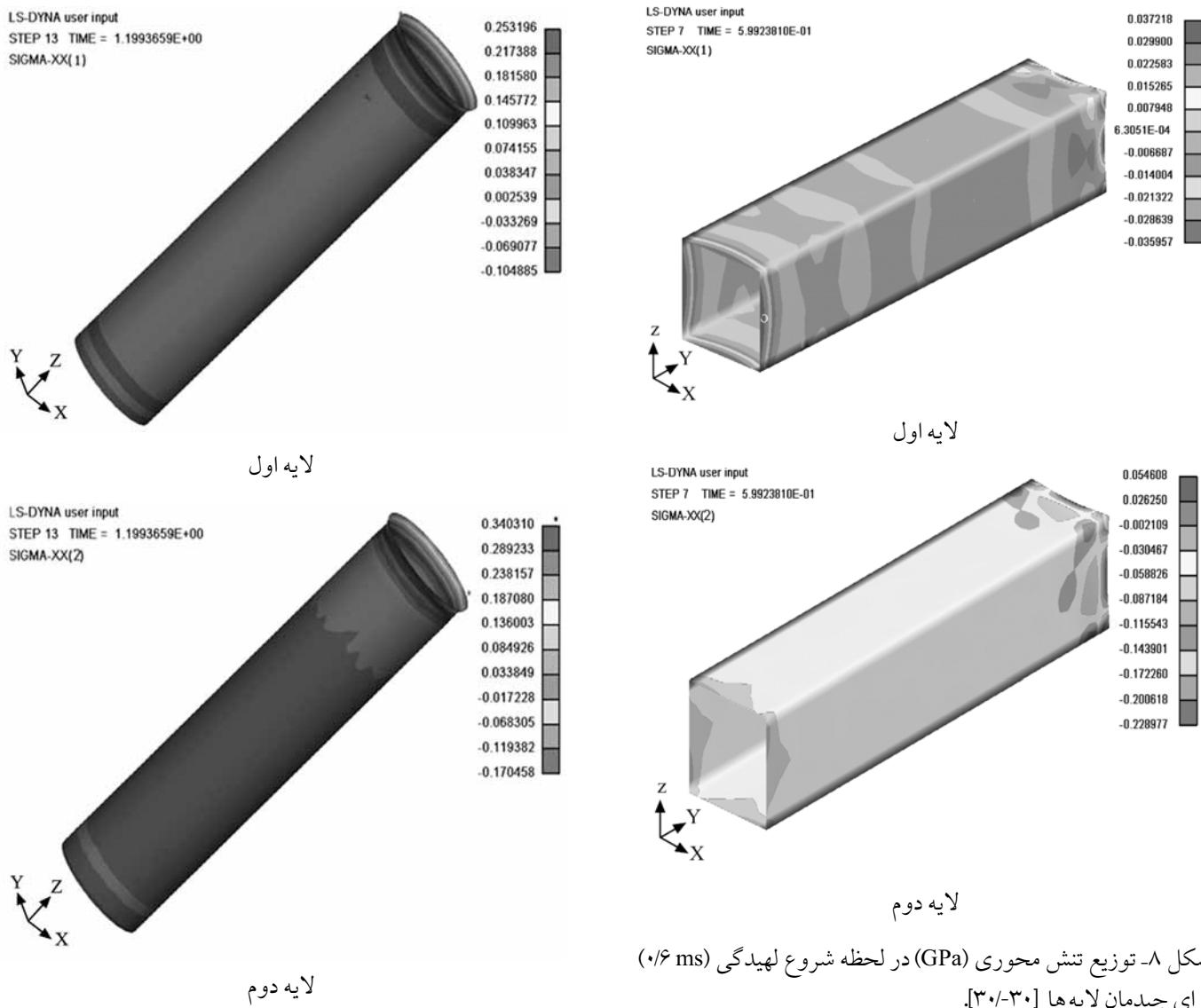

شکل ۷- مقایسه بین نمودار جذب انرژی - زمان برای لوله با سطح مقطع مربعی و دایره‌ای معادل با چیدمان [۳۰-۳۰].

چیدمان [۹۰/-۹۰]

شکل ۵- لوله کامپوزیتی با سطح مقطع مربعی با چیدمان‌های مختلف زیر ضربه محوری پس از زمان ۵ ms.

شکل ۹- توزیع تنش محوری (GPa) در لحظه شروع لهیدگی ($7/2$ ms) برای چیدمان لایه ها [$30/-30$].

مقایسه با نتایج تجربی

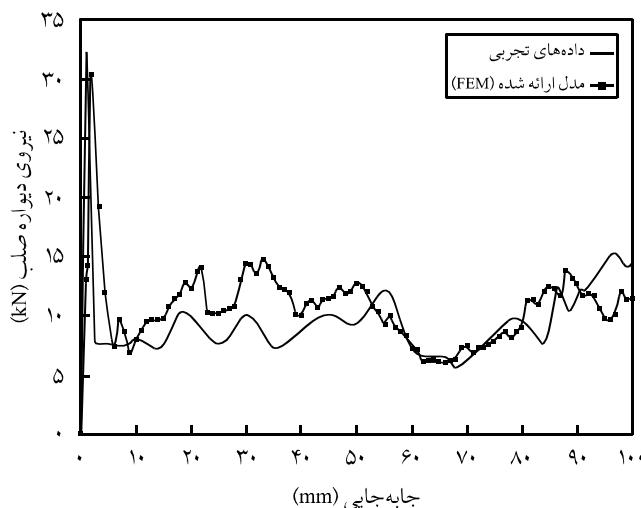
در این قسمت به منظور بررسی نتایج حاصل از حل عددی، مقایسه ای بین نتایج نیروهای عکس العمل اجزای محدود ارائه شده با سطح مقطع مربعی با ابعاد $50/8 \times 50/8 \times 1829$ mm و چیدمان [$30/-30^{\circ}$]^۳، با نتایج حاصل از آزمایش لوله کامپوزیتی متناظر انجام شده است. جنس لوله ها، بارگذاری و شرایط مرزی در این تحقیق منطبق بر شرایط آزمایش لوله کامپوزیتی با سطح مقطع مربعی است. شکل ۱۱، مقایسه نیروی دیواره صلب (نیروهای عکس العمل) مدل ارائه شده (مدل ماده

شکل ۸- توزیع تنش محوری (GPa) در لحظه شروع لهیدگی ($0/6$ ms) برای چیدمان لایه ها [$30/-30$].

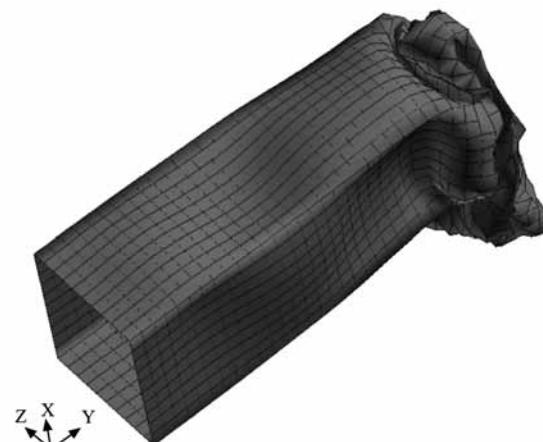
شکل های ۸ و ۹ توزیع تنش طولی (on-axis) را در لایه های 30 و 30° - برای لوله های مربعی و دایره ای در لحظه شروع لهیدگی نشان می دهند.

همان طور که ملاحظه می شود، شروع لهیدگی در لوله دایره ای ($7/2$ ms) نسبت به لوله مربعی ($0/6$ ms) دیرتر رخ می دهد. همچنین، توزیع تنش در مقطع دایره ای در لحظه شروع لهیدگی یکنواخت تر است که این امر بیانگر رفتار پایدار این نوع لوله ها نسبت به لوله های مربعی معادل است.

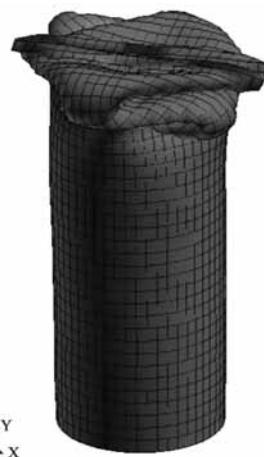
شکل ۱۰ لهیدگی لوله های با سطح مقطع مربعی و دایره ای معادل با چیدمان [$30/-30^{\circ}$] را 10 ms پس از ضربه هنگامی نشان می دهد که جایه جایی دیواره صلب به 100 ms رسیده است.

شکل ۱۱- مقایسه نتایج مدل ارائه شده با نتایج حاصل از آزمایش لوله کامپوزیتی [۱۶] با سطح مقطع مربعی با چیدمان [۳۰/۳۰].

لوله کامپوزیتی با سطح مقطع مربعی

لوله کامپوزیتی با سطح مقطع دایره‌ای

شکل ۱۰- لوله‌های کامپوزیتی با سطح مقطع مربعی و دایره‌ای معادل با چیدمان [۳۰/۳۰] زیر ضربه محوری بعد از زمان ۱۰ ms.

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل مطابقت خوبی با نتایج تجزیه دارد. همچنین، مدل ماده مورد استفاده (laminated-composite) رفتار لوله‌ها، زیر بارگذاری مورد نظر را به خوبی شبیه‌سازی کرده است. با مقایسه نتایج آزمایش و مدل ارائه شده این گونه نتیجه گیری می‌شود که فیزیک رفتار دینامیکی ماده و سازه کامپوزیتی به خوبی شبیه‌سازی شده است. به عبارت دیگر، کلیه شرایط در شبیه‌سازی همچون انتخاب مدل مادی، نحوه اعمال بار ضربه، شرایط مرزی، شرایط تماسی و سایر پارامترها با توجه به فیزیک رخداد به نحو مطلوب صورت گرفته است. از این رو، می‌توان از نتایج حل عددی در این تحقیق به منظور طراحی سازه‌های لوله‌ای درگیر با پدیده ضربه استفاده کرد.

نتیجه گیری

در این مقاله، فروزیش محوری لوله‌ها با سطح مقطع مربعی و دایره‌ای معادل، به منظور بررسی مقدار جذب انرژی و تعیین بار لهیدگی با استفاده از کد اجزای محدود LS-DYNA انجام شده است. نتایج نشان می‌دهد که لوله‌های کامپوزیتی با سطح مقطع دایره‌ای نسبت به لوله‌های با سطح مقطع مربعی معادل با جهت گیری مختلف الیاف رفتار پایدارتری را در برابر بار ضربه محوری از خود نشان می‌دهند و عملاً جذب انرژی بر واحد سطح بیشتری دارند.

نتایج حاصل از بررسی اثر جهت گیری الیاف نشان می‌دهد که در چیدمان [۱۵/۱۵]، لوله کمترین مقدار جذب انرژی را داراست. نتایج به

مورد استفاده) و نتایج آزمایشگاهی [۱۶] را نشان می‌دهد. در جدول ۴ مقادیر بارهای لهیدگی بحرانی و لهیدگی متوسط حاصل از آزمایش و تحلیل با یکدیگر مقایسه شده‌اند.

با توجه به شکل ۱۱ و نتایج ارائه شده در جدول ۴ ملاحظه می‌شود که

جدول ۴- مقایسه نتایج آزمایش [۱۶] و مدل ارائه شده برای نمونه مربعی با چیدمان [۳۰/۳۰].

خاصیت ماده (واحد)	نتایج آزمایش	حل عددی
طول لهیدگی (mm)	۱۰۰	۱۰۰
بار بحرانی (kN)	۳۲	۳۰/۴۳
بار متوسط (kN)	۹	۱۰

انطباق نتایج حاصل از آزمایش و تحلیل عددی بیانگر آن است که فیزیک رخداد به خوبی شبیه‌سازی شده و می‌توان از نتایج تحلیل عددی برای طراحی این گونه سازه‌ها، که زیر بارگذاری ضربه قرار دارند، استفاده کرد. این موضوع عاملی اساسی برای دوری از صرف هزینه‌های زیاد برای آزمایش و صرف زمان است.

دست آمده از مدل اجزای محدود لوله با سطح مقطع مربعی با چیدمان $[30^\circ - 30^\circ]$ زیر بار ضربه محوری با نتایج تجربی مطابقت خوبی را نشان می‌دهد. همچنین، نتایج تحلیل نشان می‌دهد که وارد کردن اثر غیرخطی در مدل ماده کامپوزیتی، کیفیت تحلیل را به شکل قابل توجهی افزایش می‌دهد.

مراجع

- Kindervater C.M. and Georgi H., Composite Strength and Energy Absorption as an Aspect of Structural Crash Resistance, Jones N. and Wierzbicki T. (Eds.), *Structural Crashworthiness and Failure*, Elsevier Science, Amsterdam, 189-263, 1993.
- Thornton P.H., Energy Absorption in Composite Structures, *J. Compos. Mater.*, **13**, 247-263, 1979.
- Thornton P.H. and Edwards P.J., Energy Absorption in Composite Tube, *J. Compos. Mater.*, **16**, 521-545, 1982.
- Thornton P.H. and Jeryan R.A., Crash Energy Management in Composite Automotive Structures, *Int. J. Impact. Eng.*, **7**, 167-180, 1988.
- Schmueser D.W. and Wickliffe L.E., *Impact Energy Absorption of Continuous Fiber Composite Tubes*, Mase GT. Front Impact Evaluation of Primary Structural Components of a Composite Space Frame, Engineering Mechanics Department, General Motors Research Laboratories, Paper No. 880890.
- Farley G.L. and Jones J.M., The Effects of Crushing Speed on the Energy-Absorbtion Capability of Composite Tubes, *J. Compos. Mater.*, **25**, 314-329, 1991.
- Hull D., A Unified Approach to Progressive Crashing in Fiber Reinforced Composite Tube, *J. Compos. Sci. Technol.*, **40**, 377-421, 1991.
- Hamada H. and Ramakrishna S., Effect of Fiber Orientation on the Energy Absorption Capability of Carbon Fiber/PEEK Composite Tube, *J. Compos. Mater.*, **30**, 947-963, 1996.
- Gupta N.K., Velmurugan R. and Gupta S.K., An Analysis of Axial Crushing of Composite Tubes, *J. Compos. Mater.*, **31**, 1262-1286, 1997.
- Deletombe E., Delsart D., Kohlgruber D. and Johnson A.F., Improvement of Numerical Methods for Crash Analysis in Future Composite Aircraft Design, *Aerospace Sci. Technol.*, **4**, 189-199, 2000.
- McCarthy M.A., Harte C.G., Wiggenraad J.F.M., Michielsen A.L.P.J., Kohlgruber D. and Kamoulakos A., Finite Element Modeling of Crash Response of Composite Aerospace Sub-Floor Structures, *Comput. Mech.*, **26**, 250-258, 2000.
- Fasanella E.L., Jackson K.E. and Lyle K.H., Finite Element Simulation of a Full-Scale Crash Test of a Composite Helicopter, *J. Am. Helicopter Soc.*, **47**, 156-168, 2002.
- Mamalis A.G., Melonakos D.E., Ioannidis M.B. and Kostazos P.K., Crushing of Hybrid Square Sandwich Composite Vehicle Hollow Body Shells with Reinforced Core Subjected to Axial Loading: Numerical Simulation, *J. Compos. Struct.*, **61**, 175-186, 2003.
- Bisagni C., Pietro G. and Terletti D., Progressive Crushing of Fiber-Reinforced Composite Structural Components of a Formula One Racing Car, *J. Compos. Struct.*, **68**, 491-503, 2005.
- LS-DYNA-960 Manuals, Livermore Software Technology Corporation, 2001.
- Tabiei A., Yi W. and Goldberg B., Nonlinear Strain Rate Dependent Micro-Mechanical Composite Material Model for Finite Element Impact and Crashworthiness Simulation, *Non-Linear Mechanics*, **31**, 1262-1286, 2004.